

Analiză privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile

București

Septembrie 2021

Tipul studiului: Anchetă sociologică / Sondaj de opinie.

Metoda de culegere a datelor: Față în față la domiciliul subiecților.

Grupuri țintă: Beneficiari ai programelor Salvați Copiii.

Eșantionare: Eșantion neprobabilistic, pe cote, după: statusul de gravidă minoră sau adolescentă ori mamă a unui copil cu vârsta sub 5 ani, surse de venit ale gospodăriei, mediul de rezidență (rural). În cazul mamelor, în eșantion au fost cuprinse mamele cu vârsta de cel mult 22 de ani care au născut cel puțin un copil în perioada minoratului.

Mărimea eșantionului: 640 persoane, dintre care 178 de mame sau persoane gravide cu vârsta sub 18 ani.

Analiza datelor: Procedee specifice statisticii descriptive sau inferențiale.

Perioada de culegere a datelor: iunie – august 2021.

- ! Comparativ cu cercetarea desfășurată înainte de pandemia COVID 19, crește ponderea alocației și a venitului din munci ocazionale, atât la nivelul întregului eșantion, cât și în cazul mamelor sau gravidelor minore. 74% dintre gravidele și mamele minore indică alocația copilului ca principala sursă de venit, în creștere cu peste 30 pp comparativ cu perioada pre-pandemică.
- ! Deși munca cu ziua este principala sursă de venit pentru aproape jumătate dintre respondenți, 58% din totalul populației studiate și 66% dintre gravidele și mamele minore au dificultăți, de la începutul pandemiei, în a găsi munci ocazionale.
- ! Aproape 70% dintre respondenți afirmă că locuiesc într-o casă cu cel mult două camere. Peste 60% dintre respondenți locuiesc în gospodării de 5 sau mai multe persoane.
- ! La nivelul întregului eșantion, doar 1/3 dintre respondenți afirmă că au grup sanitar în locuință, iar 9 din 10 persoane se încălzesc folosind sobele.

- ! La nivelul întregului eșantion, 64% dintre respondenți afirmă ca au primit informații cu privire la educația sexuală, procent mai ridicat comparativ cu 2019.
- ! Vârsta medie la prima naștere, la nivelul totalului eșantionului este de 16.3 ani, iar intervalul mediu între nașteri este de aproximativ doi ani. În cazul mamelor minore, vârsta medie la prima naștere este de 15.4 ani, cu o valoare minima de 13 ani.
- ! Vârsta medie a tatălului, la nașterea copilului, în cazul mamelor minore este cu aproximativ 5 ani mai ridicată, de 20.4 ani, cu valori cuprinse între 15 și 40 de ani. În valori procentuale, tatăl este el însuși minor doar în aproximativ 20% din cazuri, în majoritatea situațiilor având vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani.
- ! Ponderea utilizării metodelor contraceptive este de 13% în cazul eșantionului total și de 12% în cazul gravidelor minore.
- ! Majoritatea gravidelor afirmă că au făcut între unul și trei controale la medicul de familie și un număr similar de controale la medicul ginecolog.

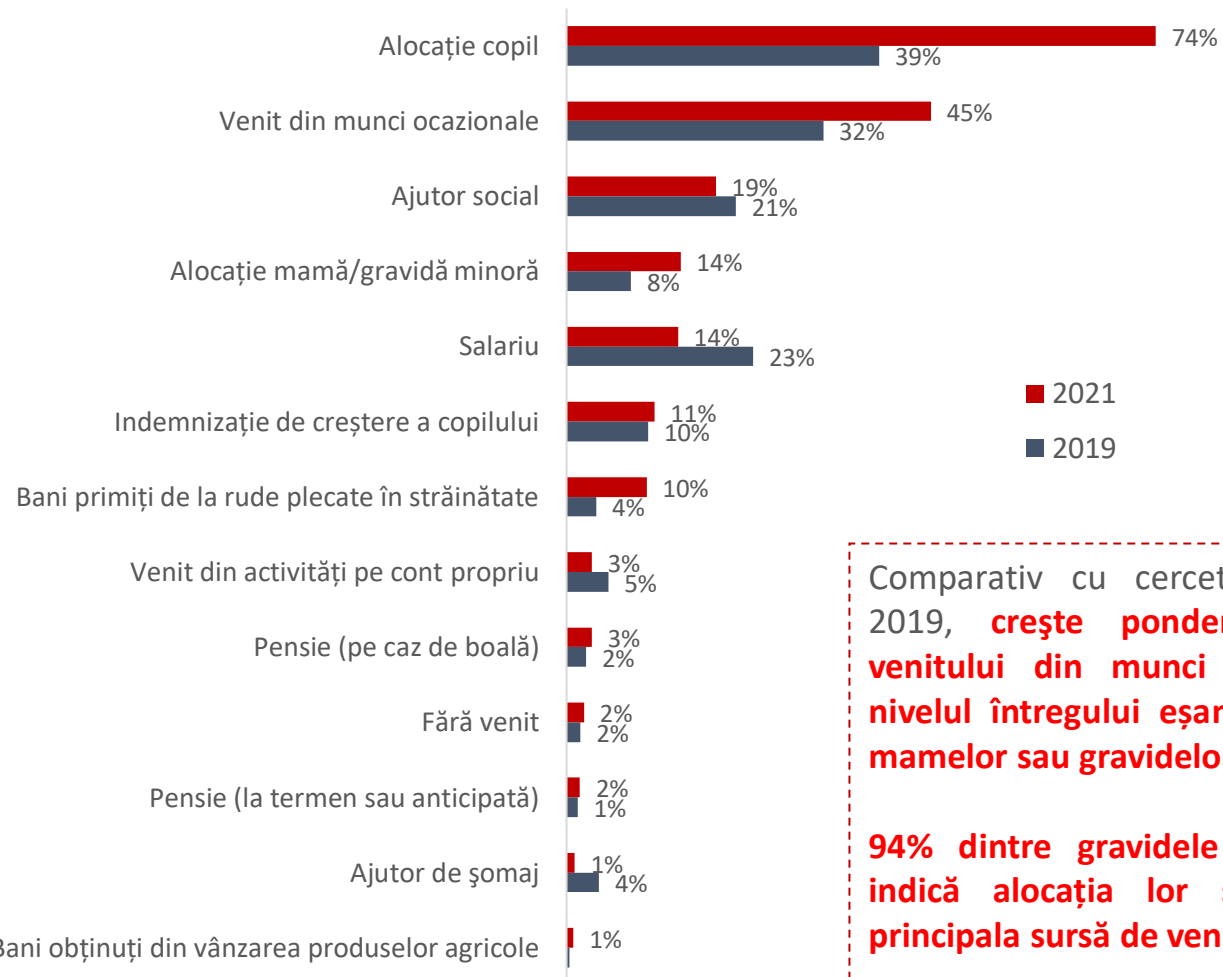
- ! 73% dintre gravide trebuie să se deplaseze în altă localitate pentru controlul la medicul ginecolog.
- ! Comparativ cu rezultatele analizei din 2019, în perioada pandemică, numărul copiilor sub 5 ani internați în spital este mai redus.
Acest fapt poate indica un acces mai scăzut la servicii medicale.
- ! Aproape 20% dintre respondenți nu au avut acces la medic sau medicamente în timpul pandemiei.
- ! 22% dintre respondenți nu au putut procura alimente sau bunuri de strictă necesitate ca urmare a situației pandemice.

CONDIȚII DE VIAȚĂ

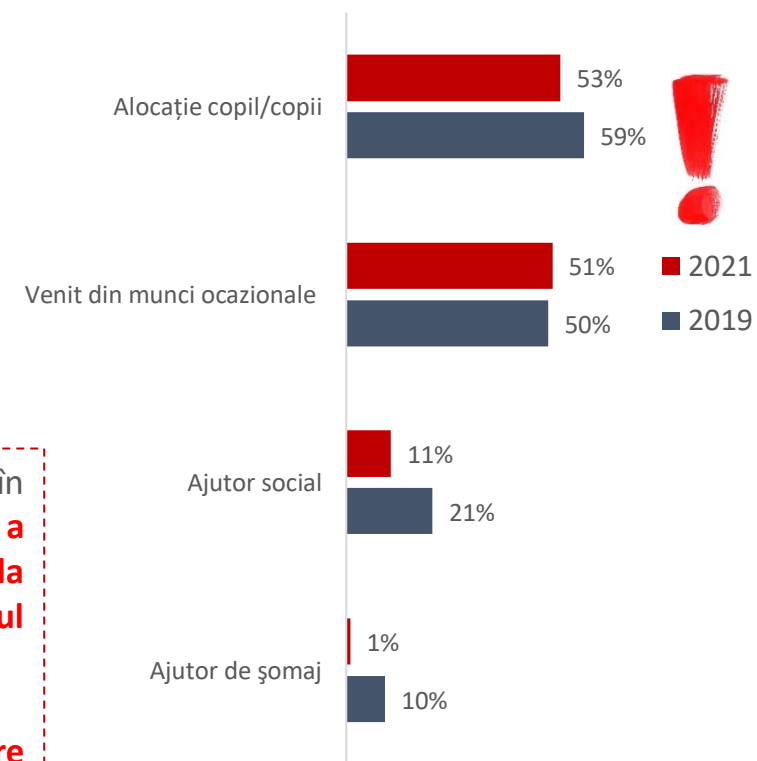

Principalele surse de venit ale gospodăriei

Total eșantion

Eșantion mame și gravide minore

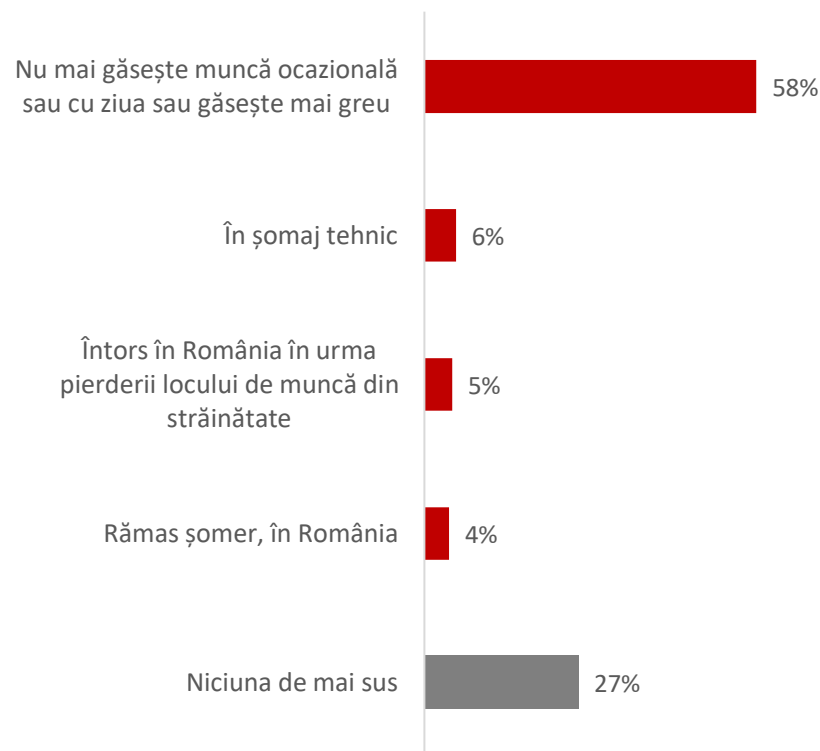

Comparativ cu cercetarea desfășurată în 2019, **crește ponderea alocației și a veniturii din munci ocazionale, atât la nivelul întregului eșantion, cât și în cazul mamelor sau gravidelor minore.**

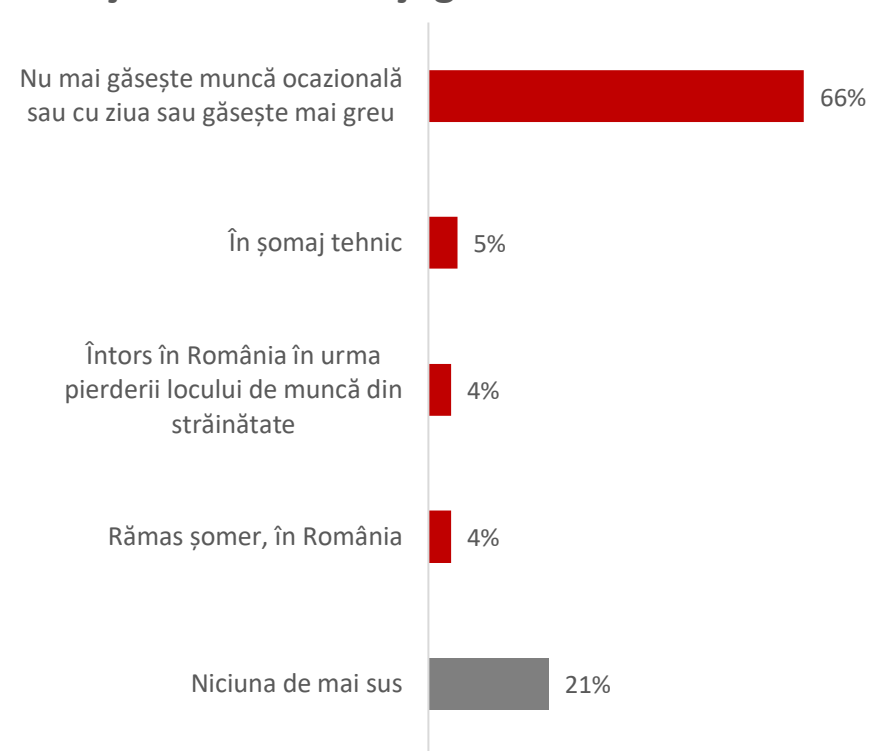
94% dintre gravidele și mamele minore indică alocația lor sau a copilului ca principala sursă de venit.

În comparație cu luna februarie 2020, dintre adulții care munceau în familia dumneavoastră, există unul sau mai mulți aflați în una din următoarele situații?

Total eșantion

Eșantion mame și gravide minore

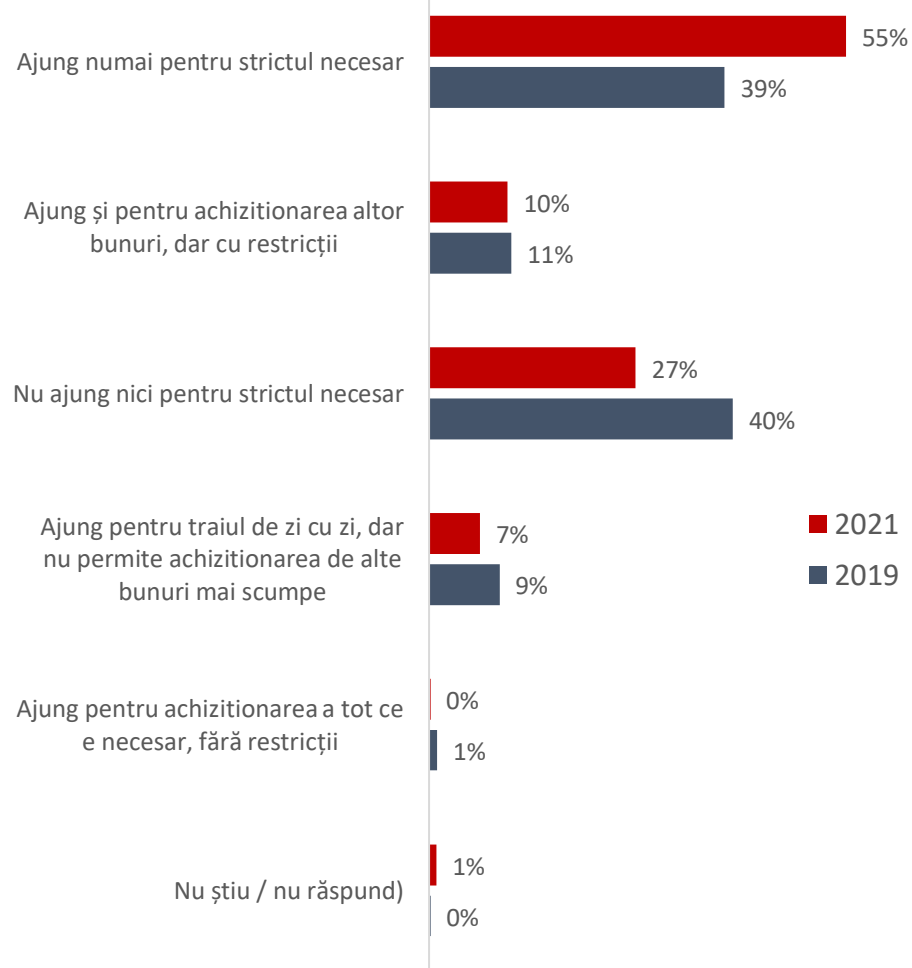

58% din întregul eșantion și 66% dintre gravidele și mamele minore întâmpină dificultăți, de la începutul pandemiei, în a găsi munci ocazionale, în contextul în care munca cu ziua este principala sursă de venit pentru aproape jumătate dintre respondenți.

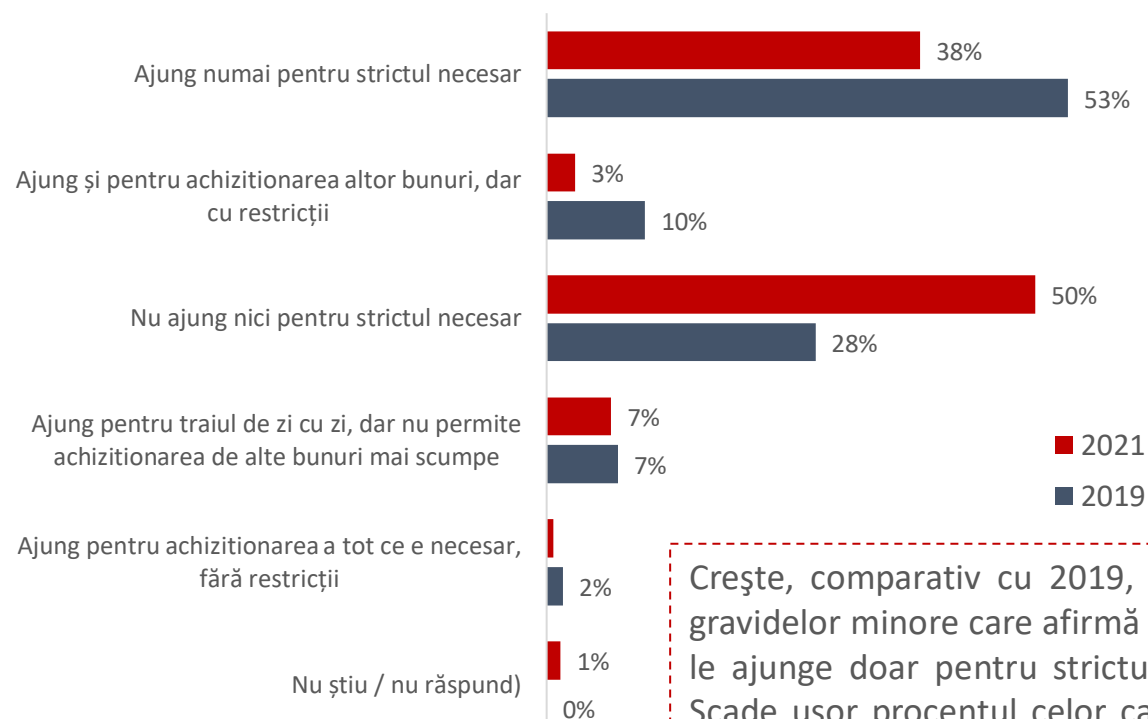

Veniturile în raport cu necesitățile

Total eșantion

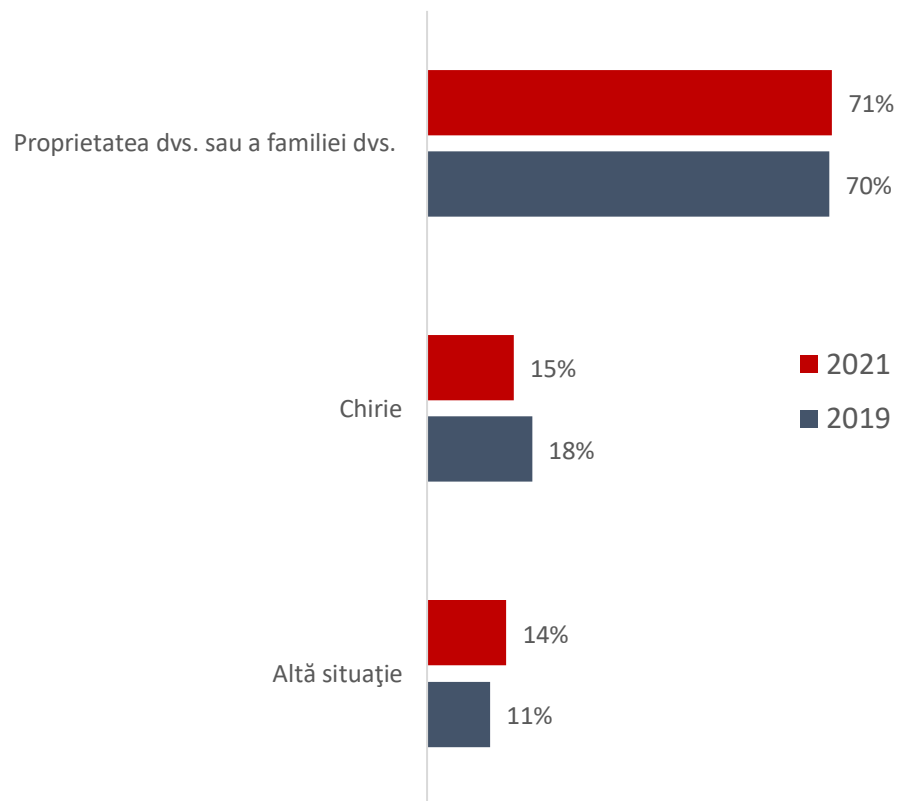
Eșantion mame și gravide minore

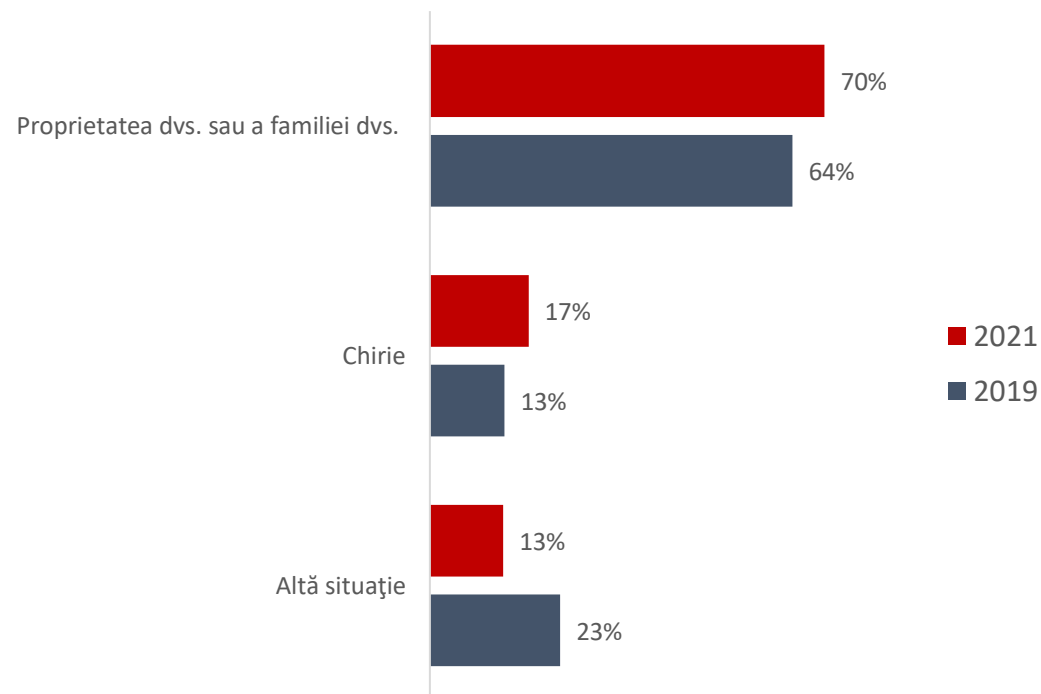
Crește, comparativ cu 2019, ponderea gravidelor minore care afirmă că venitul le ajunge doar pentru strictul necesar. Scade ușor procentul celor care afirmă că nu le ajung banii nici pentru strictul necesar, însă trebuie subliniat că vorbim de o estimare subiectivă a necesităților.

Tipul de proprietate a locuinței

Total eșantion

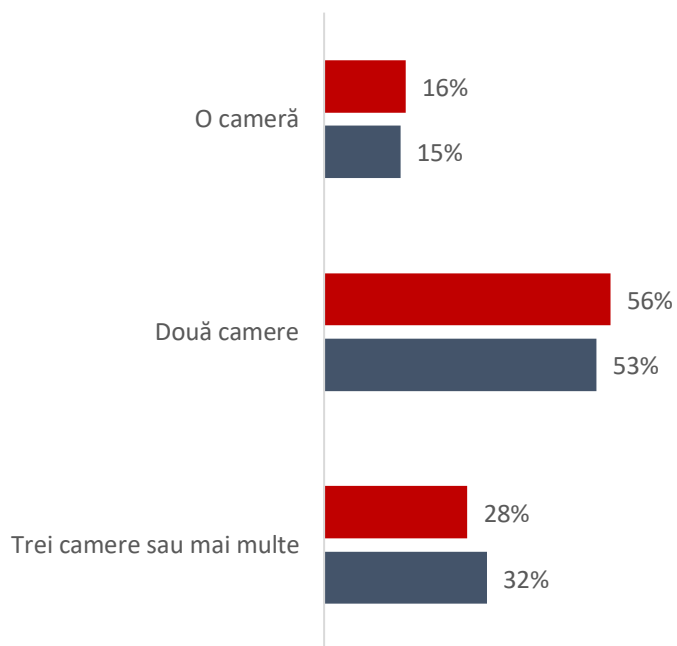

Eșantion mame și gravide minore

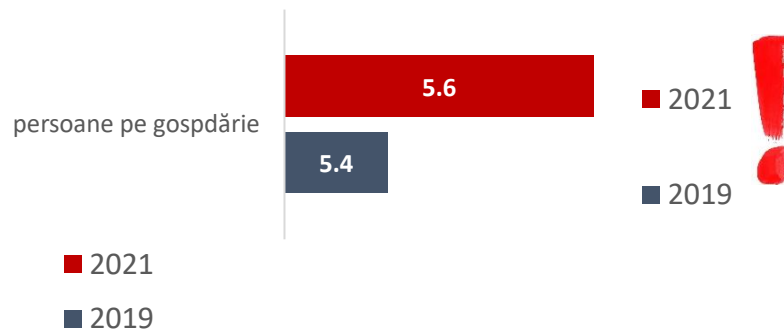

Cea mai mare parte a gravidelor sau mamelor minore care aleg „altă situație”, afirmă că locuiesc în gospodăria tatălui copilului.

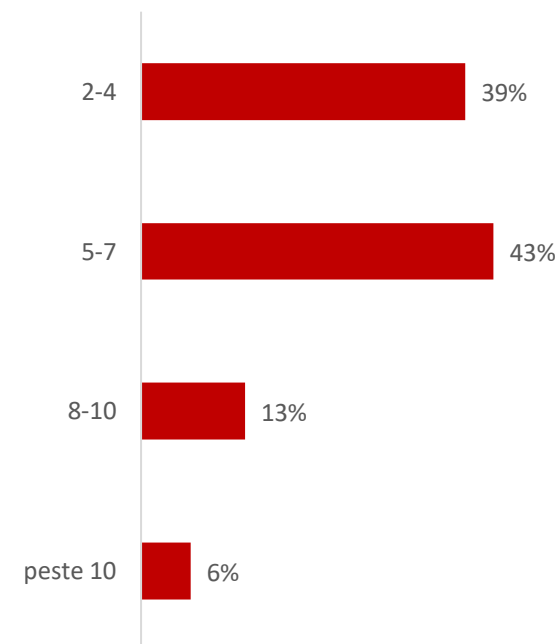
Dimensiunea gospodăriei

Număr mediu de persoane...

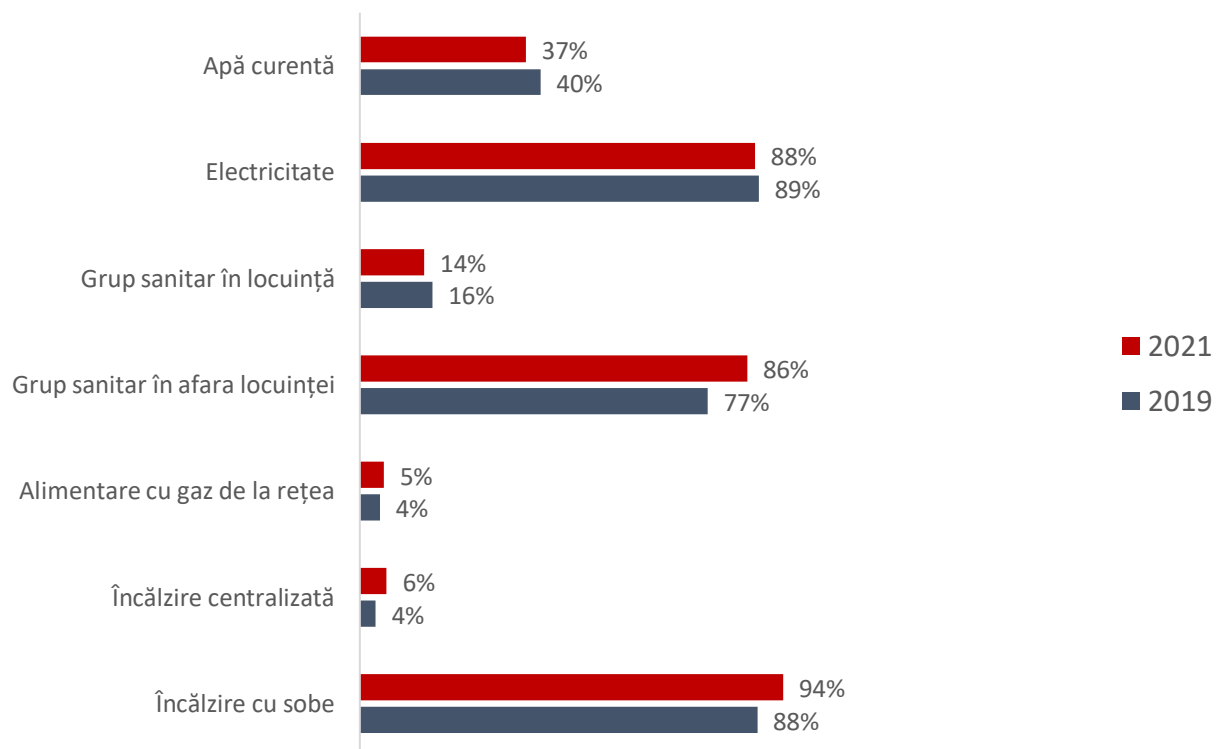
Număr persoane în gospodărie

Aglomerarea locuinței caracterizează populația studiată, indiferent că vorbim despre mame cu copii sub cinci ani sau de gravide. Nu se remarcă diferențe din perspectiva aglomerării locuinței în cazul gravidelor sau mamelor minore, comparativ cu totalul eșantionului. Aproape 70% dintre respondenți afirmă că locuiesc într-o casă cu cel mult două camere. Peste 60% dintre respondenți locuiesc în gospodării de 5 sau mai multe persoane.

Dotări locuință

Total eșantion

La nivelul întregului eșantion, doar 1/3 dintre respondenți afirmă că au grup sanitar în locuință, iar 9 din 10 persoane se încălzesc folosind sobele.

Se menține procentul foarte scăzut al gospodăriilor cu acces la apă curentă și alimentare cu gaz de la rețea.

Nu se remarcă diferențe între gospodăriile cu gravide sau mame minore și restul eșantionului.

FAMILIE

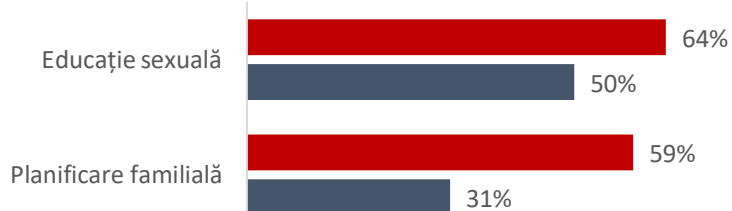
Salvați Copiii

Informații privind educația sexuală și planificarea familială

Ponderea persoanelor care afirmă că au primit informații cu privire la:

■ 2021 ■ 2019

Total eșantion

La nivelul întregului eșantion, aproximativ 64% dintre respondenți afirmă că au primit informații cu privire la educația sexuală.

Nivelul de informare cu privire la aceste aspecte este mai scăzut în cazul gravidelor și mamelor minore.

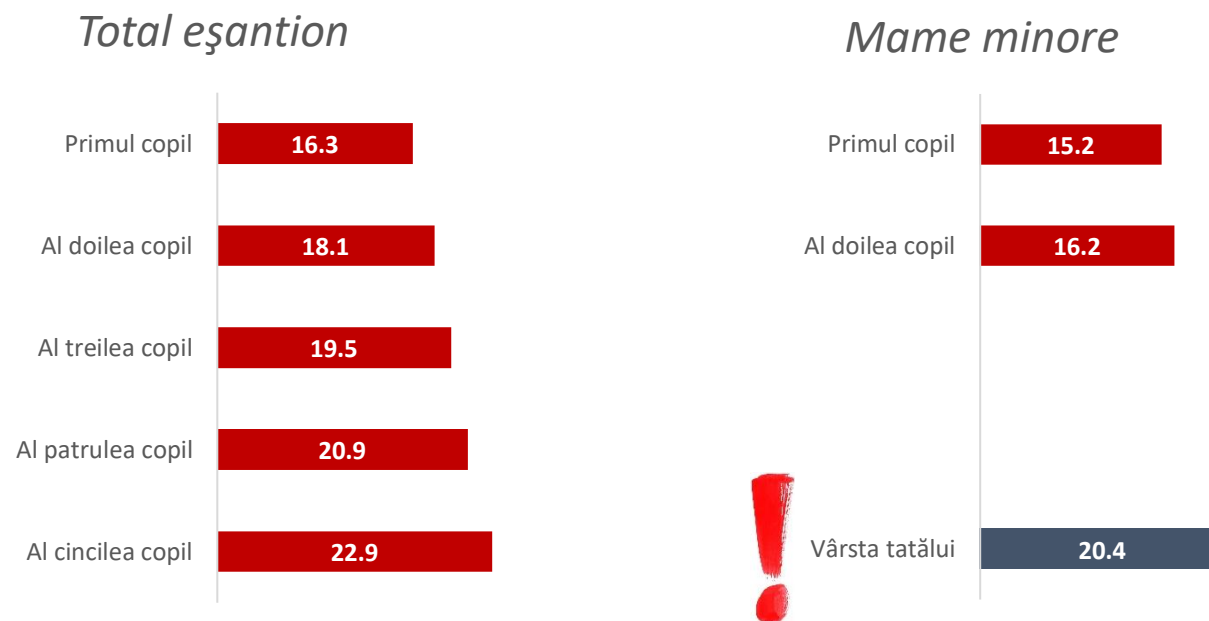
Gravide și mame minore

Referindu-se la sursa informațiilor cu privire la educația sexuală sau planificarea familială, 3 din 10 persoane spun că au fost informate de un medic, 1 din 10 de asistenta medicală, iar 3 din 10 indică ONG-uri ca sursă de informare.

Istoric nașteri

La ce vârste ați născut copiii? Valori medii

Numărul mediu de copii pe gospodărie este de 1.9 iar 54% dintre respondenți au doi copii sau mai mulți

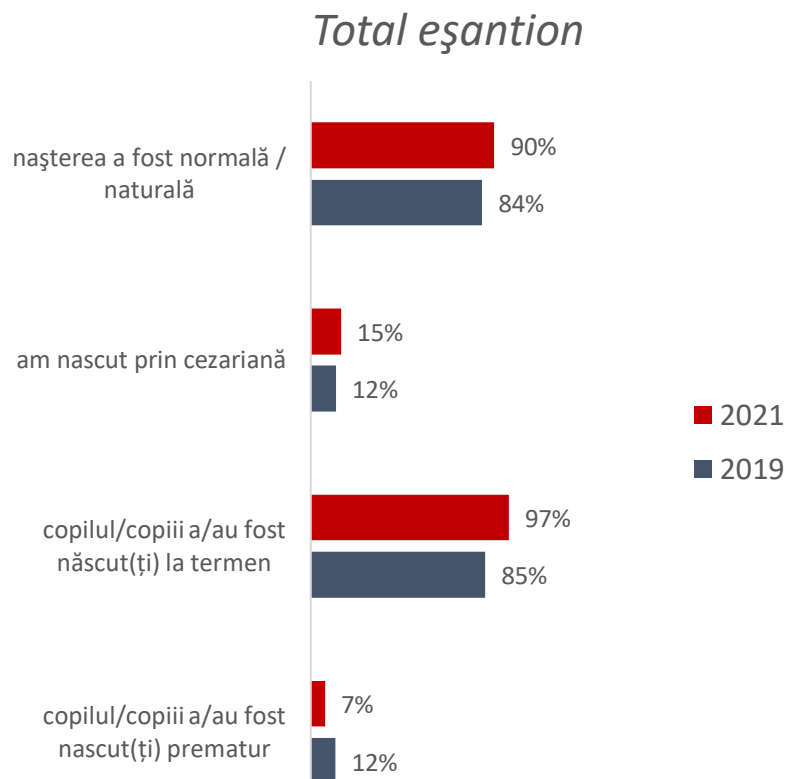
Vârsta medie la prima naștere, la nivelul totalului eșantionului este de 16.3 ani, iar intervalul mediu între nașteri este de aproximativ doi ani.

În cazul mamei minore, vârsta medie la prima naștere este de 15.4 ani, cu o valoare minimă de 13 ani.

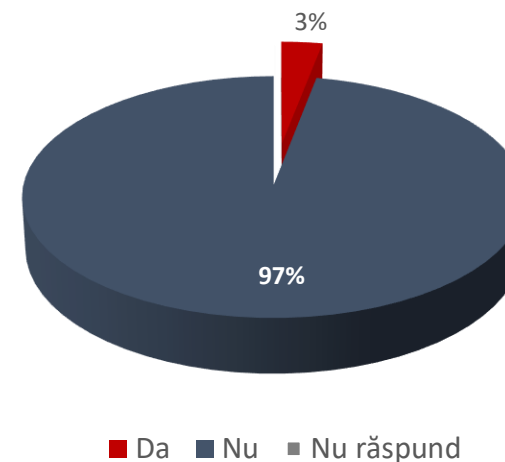
Vârsta medie a tatălului, la nașterea copilului, în cazul mamei minore este cu aproximativ 5 ani mai ridicată, de 20.4 ani, cu valori cuprinse între 15 și 40 de ani. **În valori procentuale, tatăl este el însuși minor în doar aproximativ 20% din cazuri, în majoritatea situațiilor având vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani.**

Vârsta medie la nașterea primului copil este cu aproximativ 2 ani mai scăzută comparativ cu acum un an, în cazul populației generale. În cazul mamei minore valoarea este similară.

Aproximativ 20% dintre mamele minore au mai mult de un copil.

Ați pierdut prin deces vreun copil?

Remarcăm o ușoară creștere a ponderii nașterilor naturale comparativ cu analiza din 2019.

Sub acest aspect, nu sunt diferențe semnificative în ceea ce privește mamele minore .

3% dintre respondenți afirmă că au pierdut, prin deces, un copil. Procentul este similar cu cel indicat de analiza din 2019.

În cazul gospodăriilor care au pierdut prin deces cel puțin un copil, sunt menționate în special cauze medicale, iar marea majoritate a deceselor sunt înregistrate la copii mai mici de un an.

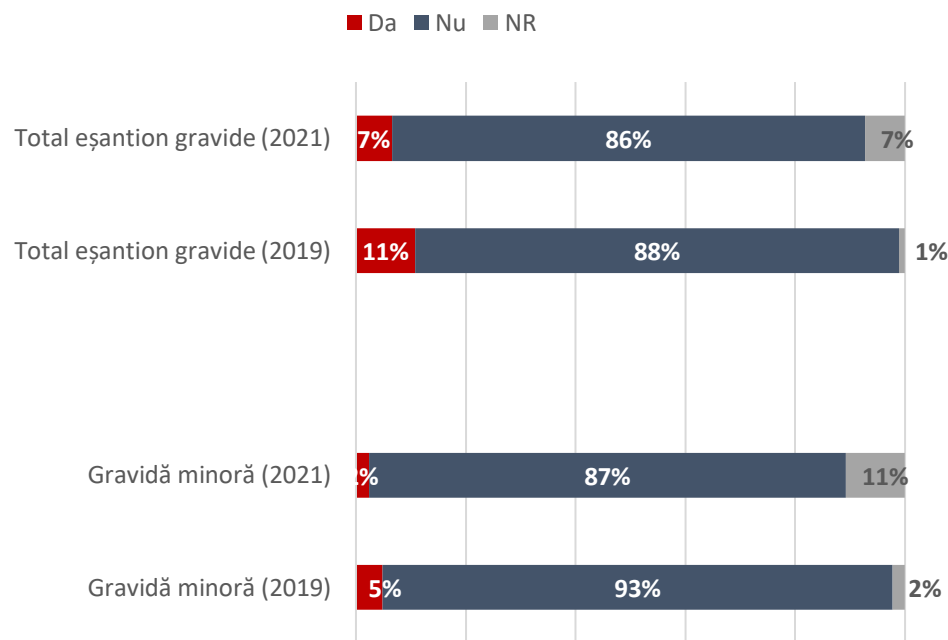
Nu se remarcă diferențe semnificative statistic pornind de la vârsta mamei în pierderea unui copil prin deces.

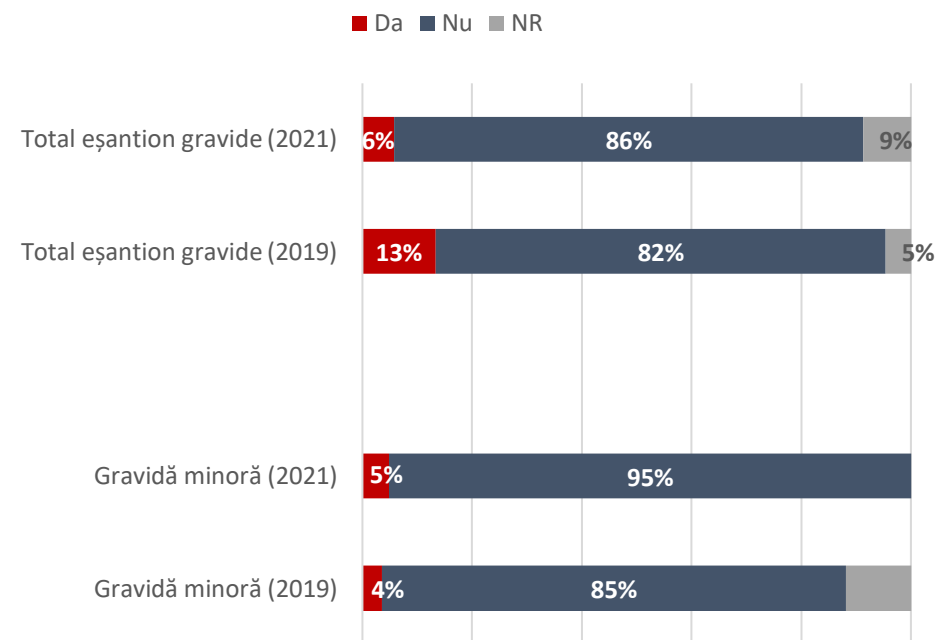
Persoane gravide

Istoric pierderi sarcină

Ați pierdut vreo sarcină până la acest moment?

Ați făcut vreun avort până la acest moment?

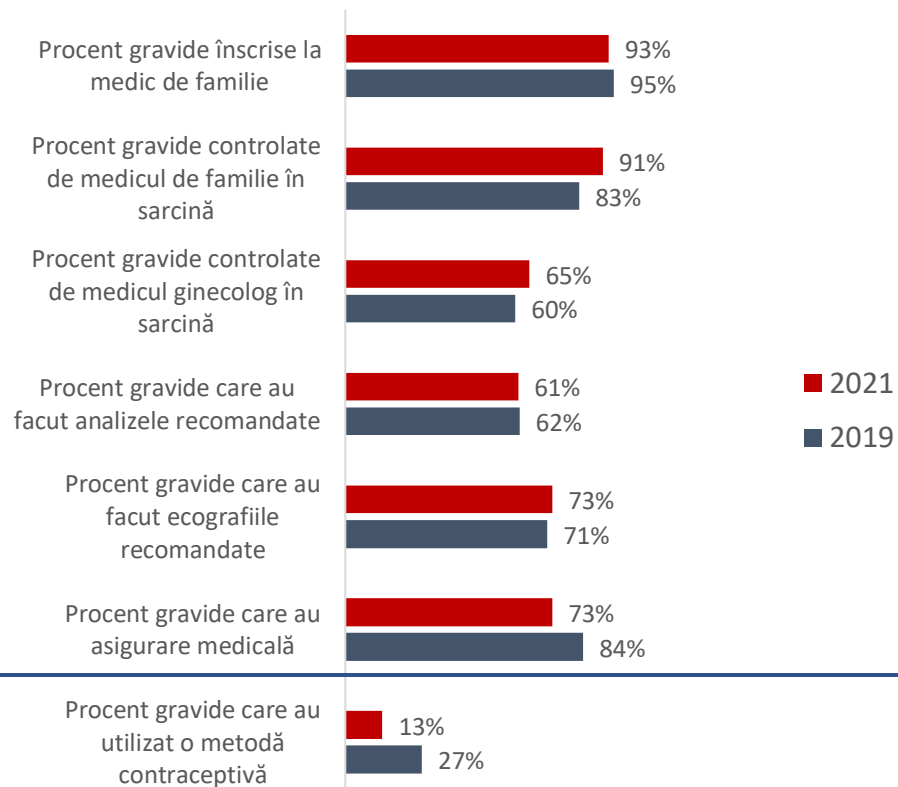

7% dintre totalul gravidelor afirmă că au pierdut cel puțin o sarcină din motive medicale și 7% că au făcut cel puțin un avort. Procentele sunt ușor mai scăzute comparativ cu anul 2019, însă remarcăm ponderea ridicată a non răspunsurilor.

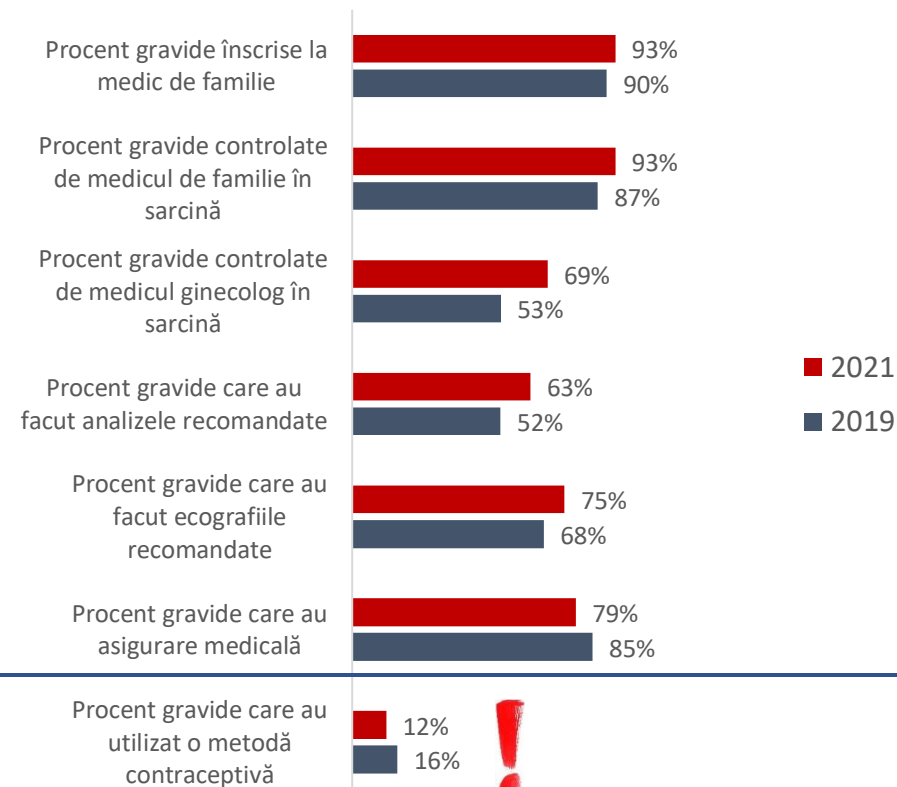
Persoane gravide

Acces servicii medicale

Total eșantion

Eșantion gravide minore

Ponderea utilizării metodelor contraceptive este de 13% în cazul eșantionului total și de 12% în cazul gravidelor minore.

Majoritatea gravidelor afirmă că au făcut între unul și trei controale la medicul de familie și un număr similar de controale la medicul ginecolog.

73% dintre gravide trebuie să se deplaseze în altă localitate pentru controlul la medicul ginecolog.

Lipsa banilor este principalul motiv indicat pentru neefectuarea analizelor medicale, a ecografiilor sau a controalelor la medic.

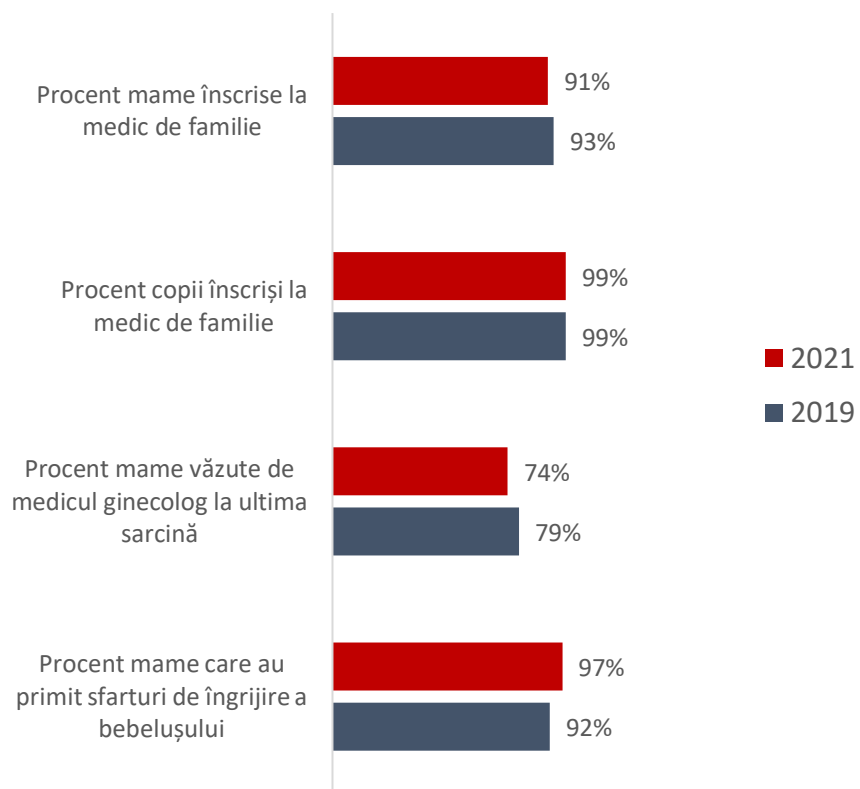
Neutilizarea metodelor contraceptive are la baza motive religioase, faptul că partenerul nu este de acord sau motive de ordin financiar.

Controalele medicale regulate, reducerea efortului fizic, analize medicale și alimentație echilibrată sunt principalele recomandări medicale primite în sarcină.

Mame cu copii sub 5 ani

Acces servicii medicale

Total eșantion

Majoritatea mamelor afirmă că au făcut între unul și trei controale la medicul de familie, similar și la medicul ginecolog.

80% trebuie să se deplaseze în altă localitate pentru controlul la medicul ginecolog, un procent similar spunând că trebuie să facă același lucru și pentru analize de sânge.

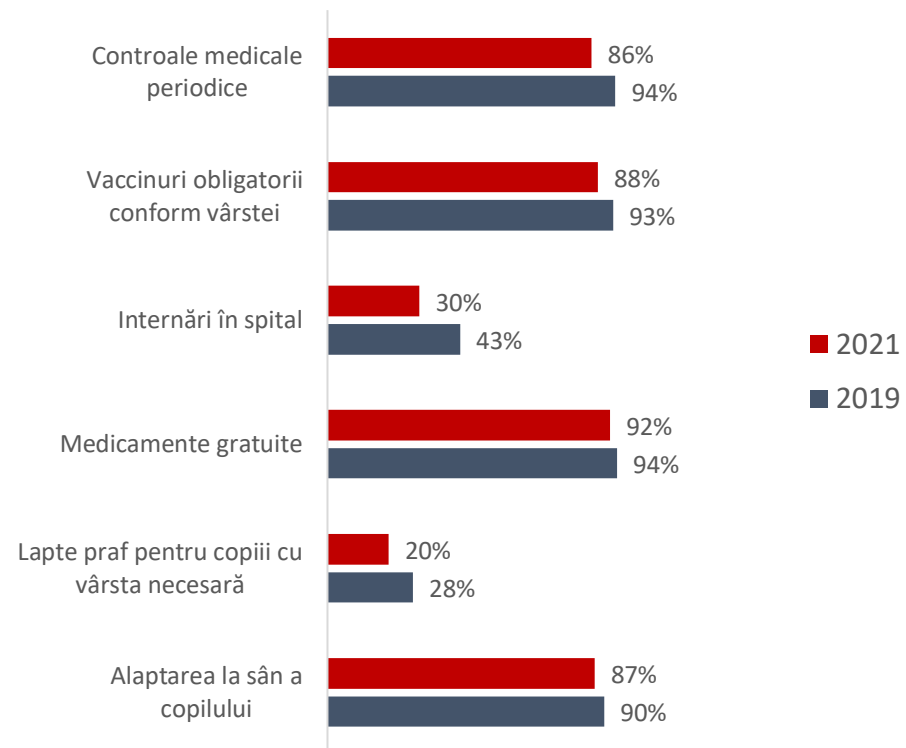
Lipsa banilor este principalul motiv indicat pentru neefectuarea analizelor medicale, a ecografiilor sau a controalelor la medic.

97% dintre mame afirmă că au primit sfaturi de îngrijire a bebelușului, majoritatea lor indicând cadre medicale sau membri ai ONG ca sursă a informațiilor.

Mame cu copii sub 5 ani

Acces servicii medicale copii

Total eșantion

Accesul la servicii medicale pare să scadă comparativ cu perioada pre pandemică, implicit acoperirea vaccinală.

Refuzul vaccinării este cauza acestei situații pentru majoritatea copiilor nevaccinați. Restul persoanelor indică drept cauze lipsa banilor sau diferite afecțiuni medicale ale copilului.

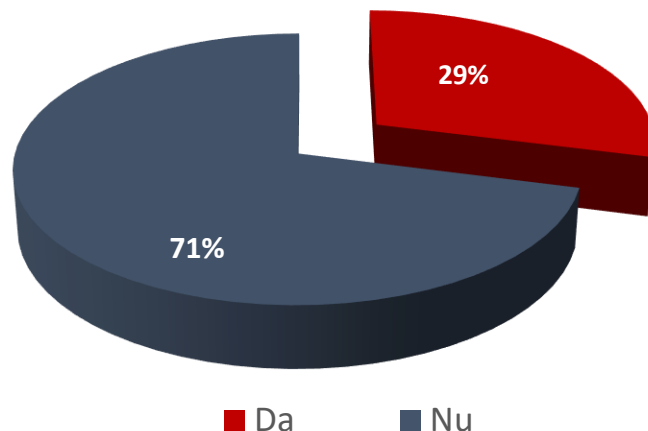
Majoritatea mamelor afirmă că au alăptat copilul la sân aproximativ un an. Lipsa lactației și diverse afecțiuni medicale sunt principalele motive pentru care respondenții spun că nu au alăptat copilul.

Nu se remarcă diferențe în cazul acestor itemi din perspectiva vârstei mamei.

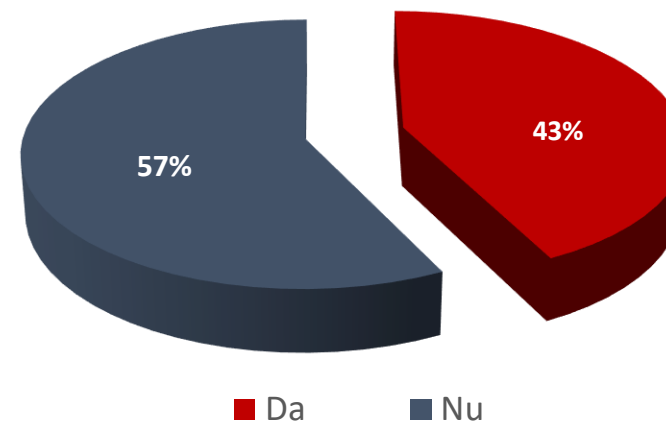
Mame cu copii sub 5 ani

Accidente casnice și internări în spital

Internări în spital a copiilor până la 5 ani (2021)

Internări în spital a copiilor până la 5 ani (2019)

Comparativ cu rezultatele analizei din 2019, în perioada pandemică, numărul copiilor sub 5 ani internați în spital este mai redus. Acest fapt poate indica un acces mai scăzut la servicii medicale.

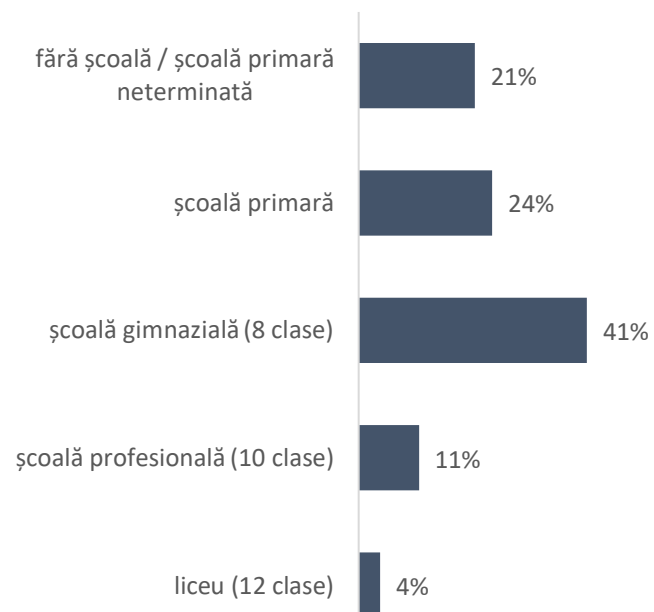
Afecțiunile respiratorii și cele digestive sunt principalele două cauze ale internării copiilor în spital.

Arsurile sunt principalul accident casnic menționat.

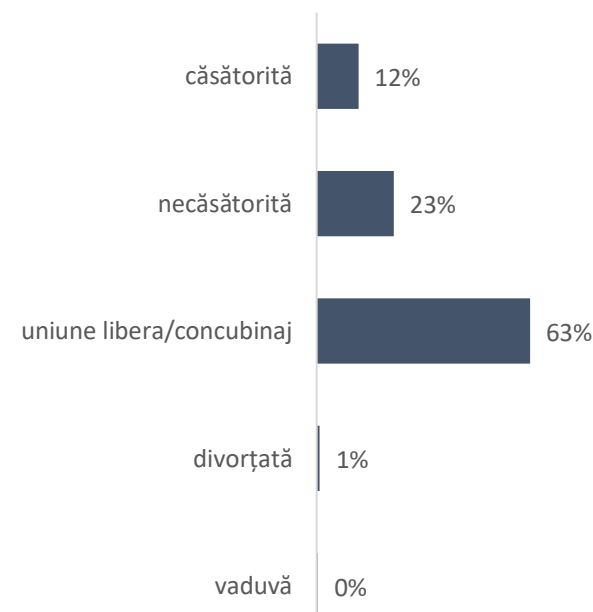
DATE SOCIODEMOGRAFICE

Educație

Stare civilă

72% dintre mamele minore au abandonat școala înainte de sarcină, alte 19% în timpul sarcini, iar alte 9% după naștere.

Marea majoritate a mamelor minore afirmă că trăiesc în uniune liberă / concubinaj.

Vârsta medie la completarea chestionarului a fost de 20 de ani pentru întreg eșantionul și 16 ani pentru mamele sau gravidele minore.

Venitul mediu pe gospodărie la momentul completării chestionarului a fost de aprox. 1500 lei pentru întreg eșantionul și aprox. 1300 lei pentru mamele sau gravidele minore. **Doar 36% dintre respondenți apreciază că mâncarea de acasă este bună și suficientă.**

Aproximativ 70% dintre respondenți au acces la internet acasă.

Mulțumesc!
Ciprian Grădinaru

